

Ըն տեղիդ, բնակելիդ և առեմքնդ՝ Կրթութի տղայուն մշտեստեալ
 նմոքներդ արարեսցա՛սք Զնայեմք, ու՛ ապրեմք ոչ ջուր առ ջուրով
 համ տիրէ մարմանդդ։ Վարդ խաղ լինի արեւուն հալարին թե՛ն
 չնաման արեւոյ մի որ բերե՛ր օտարութիւն պարտեմք ու խաղաղութե՛ն
 Զնաման արեւաբնակդ, արա՛ւ արարեմք բերեալ շրջանդ
 եւ հոս՝ Խաղն փայլոյ գաւառ արարեսցա՛սք, մեկ տե՛ւ լսմե՛ր հաւաքե՛լ

գաղափարներն ունի թէ քաղաքի մէջ թէ դուրս
տեղը, բայց այս գաղափարներուն մէջն միայն մէկ
քանին է որ ըստի վարժարաններուն տէր է ։ Եւ
գլխաւորապէս այս պոփոքութեան համար է որ
գաղափարներն առաջ չեն թափար կոր ըստ արժանւոյն
որ մեծ ցաւ է ամենուս սրտին ։

— Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

— Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

Բարձրագոյն Խորհրդին անդամ Սաւմաթիա
Սաղաթ փաշան Հալէպի կառավարիչ անուանեցաւ
և այս առիթով Սիւրբ Երեմիայի ատմական ալ չը
նորհուեցաւ իրեն ։

— Հոտ ձեռնհաս մարդիկ կերպ կերպ ունեւորու
թիւններով մինչեւ հիմա քարաշէն չենքեր շինելու
չէին համարձակեր . ուստի անցեալ ամսոյն 25 ին
արքունական հրաման եղաւ որ , ով որ կ'ուզէ նե
կընայ իւր կամայը համեմատ քարաշէն չենքեր շին
ելու , բայ ի անանկ տեղումներէ որ կառավա
րութեանը կողմէն արգելուած է , նաեւ բայ ի ա
նանկ չենքերէ որոնց քարաշէն շինուելուն հրամանը
յատկապէս Բարձրագոյն դռնէն հարկ է խնդրելու ։

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԱՂԱԴԱՆ ։ Սաղաթի 23 ին անգղիացւոյ Վիլհելմ
իւր թագուհին քսան և ութնորդ տարին մը
նկուրտ տարեգարծը ըլլալով՝ Փարիզ նստող անգ
ղիացւոյ դեսպանը 1 ջրո Վալէյ՝ իր դեսպանատա
նը մէջ մեծ հացիկերով ըրաւ . և հոն գտնուեցան
գաղղիական տէրութեան մեծամեծ նախարարներէն
շատը ։ Հոն չի գտնուողները եղան սրտերազով ա
տենին նախագահ նախարար Սուրբ մարշալը , որ
իրեն Սուրբաբիլ ըսուած կալուածը դացեր էր . և
կամոնց անուոյ Պ . Ի աքալ Ի աքալներ , Սոնգալի
վէ կամը , և Սէպադիանի մարշալը , որ անձնա
կան տկարութիւն ունէին ։

Եւրոպայի այս տարեգարծին հանգէտը ետ մնացած
էր թագուհին ինչ որպէս բերելու ատենները հասած
ըլլալուն համար , որ երկու օրէն ետքը Սաղաթ 25 ին
ծնաւ . տէրութեան ատենը վճուէր էր որ մեծա
փառ թագուհին աստուածային խնամք այն վրան
գաւոր ժամանակը անցընէին ետքը այս հանգէտը
կատարուի մեծ փառաւորութեամբ ։

— Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

— Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

առնելով արձակ համարձակ դուռնէն դուրս կ'ելլէ ։
Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

— Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

Եւստի 23 ին անգղիացւոյ Վիլհելմ
իւր թագուհին քսան և ութնորդ տարին մը
նկուրտ տարեգարծը ըլլալով՝ Փարիզ նստող անգ
ղիացւոյ դեսպանը 1 ջրո Վալէյ՝ իր դեսպանատա
նը մէջ մեծ հացիկերով ըրաւ . և հոն գտնուեցան
գաղղիական տէրութեան մեծամեծ նախարարներէն
շատը ։ Հոն չի գտնուողները եղան սրտերազով ա
տենին նախագահ նախարար Սուրբ մարշալը , որ
իրեն Սուրբաբիլ ըսուած կալուածը դացեր էր . և
կամոնց անուոյ Պ . Ի աքալ Ի աքալներ , Սոնգալի
վէ կամը , և Սէպադիանի մարշալը , որ անձնա
կան տկարութիւն ունէին ։

Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

Եւստի 23 ին անգղիացւոյ Վիլհելմ
իւր թագուհին քսան և ութնորդ տարին մը
նկուրտ տարեգարծը ըլլալով՝ Փարիզ նստող անգ
ղիացւոյ դեսպանը 1 ջրո Վալէյ՝ իր դեսպանատա
նը մէջ մեծ հացիկերով ըրաւ . և հոն գտնուեցան
գաղղիական տէրութեան մեծամեծ նախարարներէն
շատը ։ Հոն չի գտնուողները եղան սրտերազով ա
տենին նախագահ նախարար Սուրբ մարշալը , որ
իրեն Սուրբաբիլ ըսուած կալուածը դացեր էր . և
կամոնց անուոյ Պ . Ի աքալ Ի աքալներ , Սոնգալի
վէ կամը , և Սէպադիանի մարշալը , որ անձնա
կան տկարութիւն ունէին ։

Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

ընելու համար՝ Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

— Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

Եւստի 23 ին անգղիացւոյ Վիլհելմ
իւր թագուհին քսան և ութնորդ տարին մը
նկուրտ տարեգարծը ըլլալով՝ Փարիզ նստող անգ
ղիացւոյ դեսպանը 1 ջրո Վալէյ՝ իր դեսպանատա
նը մէջ մեծ հացիկերով ըրաւ . և հոն գտնուեցան
գաղղիական տէրութեան մեծամեծ նախարարներէն
շատը ։ Հոն չի գտնուողները եղան սրտերազով ա
տենին նախագահ նախարար Սուրբ մարշալը , որ
իրեն Սուրբաբիլ ըսուած կալուածը դացեր էր . և
կամոնց անուոյ Պ . Ի աքալ Ի աքալներ , Սոնգալի
վէ կամը , և Սէպադիանի մարշալը , որ անձնա
կան տկարութիւն ունէին ։

Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

Եւստի 23 ին անգղիացւոյ Վիլհելմ
իւր թագուհին քսան և ութնորդ տարին մը
նկուրտ տարեգարծը ըլլալով՝ Փարիզ նստող անգ
ղիացւոյ դեսպանը 1 ջրո Վալէյ՝ իր դեսպանատա
նը մէջ մեծ հացիկերով ըրաւ . և հոն գտնուեցան
գաղղիական տէրութեան մեծամեծ նախարարներէն
շատը ։ Հոն չի գտնուողները եղան սրտերազով ա
տենին նախագահ նախարար Սուրբ մարշալը , որ
իրեն Սուրբաբիլ ըսուած կալուածը դացեր էր . և
կամոնց անուոյ Պ . Ի աքալ Ի աքալներ , Սոնգալի
վէ կամը , և Սէպադիանի մարշալը , որ անձնա
կան տկարութիւն ունէին ։

Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

Եւստի 23 ին անգղիացւոյ Վիլհելմ
իւր թագուհին քսան և ութնորդ տարին մը
նկուրտ տարեգարծը ըլլալով՝ Փարիզ նստող անգ
ղիացւոյ դեսպանը 1 ջրո Վալէյ՝ իր դեսպանատա
նը մէջ մեծ հացիկերով ըրաւ . և հոն գտնուեցան
գաղղիական տէրութեան մեծամեծ նախարարներէն
շատը ։ Հոն չի գտնուողները եղան սրտերազով ա
տենին նախագահ նախարար Սուրբ մարշալը , որ
իրեն Սուրբաբիլ ըսուած կալուածը դացեր էր . և
կամոնց անուոյ Պ . Ի աքալ Ի աքալներ , Սոնգալի
վէ կամը , և Սէպադիանի մարշալը , որ անձնա
կան տկարութիւն ունէին ։

Եւստի 24 ին Սիւրբ Երեմիայի սովորական հան
գիսիս մեկնեցաւ քաղաքէն դէպ ի Սէբէրէ ։

Եւստի 18 ին Երեմիայի հրամանաւ հետեւ
եալ փոփոխութիւններն եղաւ ։

Հալէպի կառավարիչ Օսման փաշան Երեմիայի
բանակին տարապետ կարգուեցաւ իւրական փա
շային տեղը ։

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՒՐԵՐ

Եւստի 23 ին անգղիացւոյ Վիլհելմ
իւր թագուհին քսան և ութնորդ տարին մը
նկուրտ տարեգարծը ըլլալով՝ Փարիզ նստող անգ
ղիացւոյ դեսպանը 1 ջրո Վալէյ՝ իր դեսպանատա
նը մէջ մեծ հացիկերով ըրաւ . և հոն գտնուեցան
գաղղիական տէրութեան մեծամեծ նախարարներէն
շատը ։ Հոն չի գտնուողները եղան սրտերազով ա
տենին նախագահ նախարար Սուրբ մարշալը , որ
իրեն Սուրբաբիլ ըսուած կալուածը դացեր էր . և
կամոնց անուոյ Պ . Ի աքալ Ի աքալներ , Սոնգալի
վէ կամը , և Սէպադիանի մարշալը , որ անձնա
կան տկարութիւն ունէին ։

ԵՌԵՒՏԻՆ

ՊՕԼԻՍ 1 ՅՈՒՆԻՍ

Վարդապետ Կարապետը ամեն բանի վրայով գրեթե միշտ մի և նույն վիճակի մեջ է. որ բաներ որ քիչ մը կը փոխուին հետեւեալ ցուցակի մէջ կարգին գտնուին կը նշանակուին:

Յորթն .	Արփ	Կարծր .	19—19 1/2
"	Օտէսա	"	17—18
"	Իսմայիլ	"	19—20
"	Ռուսէլի	"	16—17
"	Իսմայիլ	Կախուղ .	11—12
"	Օտէսա	"	12—13
Կարգաւորութիւն .			8—9
Կարգ .			7—7 1/2

ՄՏԱԾ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ

Հարաք . Խիստ քիչ է վաճառումը: Օրանայի փշոտ շաքարին խանութը 245 զուգուշէ. մէկալ տեսակներէն վաճառում մը չեղաւ:

Խաւիչ . Քիչ բան կը ծախուի կոր, բայց որին ձեռքը կայ նէ գնային կը գիմանայ կոր:

Պաշտ . Կոր գինը միշտ նոյնն է:

Տարբի . 11—12

Սիւնի . 14 հոս տեղի համար:

Իւրի . Օրանայի քիչ բան ծախուեցաւ 95 ի:

" Գեւորայի 85 ի:

Որդն . Խորի . 107 Հոս գտնուածն ալ շատ բան մը չէ:

ՄԵՏԱՂ . Լիւրի Երիւ . Լիւրի շաքարեւան գնով քիչ բան ծախուեցաւ:

Ուրի Երիւ . 90 ի: Բայց վաճառում չունի:

Լիւրի (Խաւիչ) . Խիստ քիչ կայ 755 ի գիւրաւ կը ծախուի:

Կարաք . Կը բնուում: Լիւրի 130—135 կընէ խանութը. միջակ տեսակը շատ չուգվիր, ըրածը 115—118:

Պաշտ (Լիւրի) . Լիւրի քիչ բան ծախուեցաւ 172—174:

Պաշտապետ (Խաւիչ) . Շինովա և Օրանայի շատ կը ծախուէր կոր, գինը անցեալ շաբթուան պէս է. Պաշտապետը 160 ի ծախուեցաւ:

ԿՏԱԻՆԱՆՆԵՐ . Քիչ շատ կը ծախուի կոր, բայց բնաւ աղէկութեան նշան մը չի կայ, անոր համար գինները միշտ վար են:

ԵԼԱԾ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ

Սեր վաճառանոցը՝ դուրս ելած ապրանքներուն վրայով մեծ թուումներուն մէջ է բայց ի մեծաւ մէջ որ այս օրերս քիչ մը գիտես թէ երեքայ: Ուրի բերքերին անշարժ կեցեր են: Լիւրեալ շաքարի 5 պալեա մեծաւ ծախուեցաւ 252 ի թէֆէն: Լիւրեալ քիչ մէկ մասը սէլէ, մէկ մասը մէկ թուր կարճ մանձրլըն, և մէկ մասը սընտուկ:

Պարսկաստանի մեծաւ միշտ վաճառում կայ. ատոր գնաւորն տեսակը մէկ տեղ 300 լիւրէ բան ծախուեցաւ 136—140 ի վրայով բայց ուրի տեսակ ապրանքի հետ փոխելով:

Դիւրի . Օտէսա 16 1/2 ի մինչև նաւը ծախք ծախուի վրայ: Հիմա Լիւրեալի եկած լուրերուն նոյնով որի ձեռք առ ապրանքին կայ նէ յիշեալ գնով և քիչ մը բան ալ վար ծախուէր կ'ուզէ բայց առնող քիչ կայ:

ԻՉՄԻՐ 18 ՅՈՒՆԻՍ

Լիւրի . Միշտ 215 ի կը ծախուի կոր աղէկը, և օրէ օր աս ապրանքը նուազելու վրայ է:

Միշտ . Լիւրի 270—280, երկրորդ տեսակը 180—190: Լիւրեալի ուղղութեամբ համար է որ այս գինները ելաւ, բայց այս օրերս առնողները քիչ մը թուր շաքարեւան կ'երեւայ որ այս գինները չի սխալ գիմանան:

ԱՂԻՔՍԱՆԴՐՈՒՄ 11 ՅՈՒՆԻՍ

Տան և հինգ օրէ ի վեր առեւտուրը հոս շատ թուր է: Յորթն ինչու մինչև 46 ի. բայց Լիւրի 52 ի ելաւ, իսկ աս գինն ալ ասանկ չի մնար, կ'իջնայ:

Միշտ . Որդն որ Լիւրեալի աղէկ լուրեր չի կայ նէ աս ապրանքին գինը միշտ 47—47 1/2 է և ծախուեցաւ ալ աս գնով:

Կարգ . 32 ի է:

Խաւիչ . 800 պալեա բան ծախուեցաւ կեցը 180 ի և կէսն ալ 177 1/2 ի, բայց հիմա քիչ մը երեւը վար է:

ԼԻՍԳԻՐ ԿԱՐԴԱԼՈՒՆ ՕԳՈՒՏԸ

Սարգիս աշխարհքի մէջ շատնալու սկսեցնուն պէս՝ գեղ գեղ, քաղաք քաղաք, և գաւառ գաւառ բաժնուեցան. իրարմէ հեռանալով սկսեցին իրար չճանչնալ. իրարու ըզու չճանչնալ, վերջապէս մէկ հօր մէկ մօր զաւակ ըլլալին մոռնալով իրարու խեղճ նայելու, իրարու թշնամանելու, մէկ մէկու քաղաք կործանելու, մէկ մէկու ստացուածք յարկաւորելու, մէկմէկ սպաննելու ելան. մէկը չի կար որ անոնց հասկըցունէր ու ըսէր, ինչ կընէք անսկիւ մարդիկ, դուք ամենքդ մէկ հօր մէկ մօր զաւակ էք, նախնականութիւնը իւր բարեբը ամէնուրեք հաւասար պարգեւեր է, երկրիս բոլոր բերքը հասարակաց է, սէտք է որ փոխադարձ իրարու սիրով, հոգով, իրարու շնորհակալութեամբ, իրար սիրէք ու պատուէք: Սէկը չի կար որ անոնց աս բաները հասկըցունէր ըսինք. բայց ի՞նչ կընէք ըլլալ այն մէկը որ իւր ձայնը այս ամենաբնական տիեզերքի ջորս կողմը հասցունէ, իւր կենցաղովու խորհուրդը աշխարհքի անհամար բնակիչներուն հաղորդէ:

Նախնականութիւնը՝ որ հանապաղ մեզ կը հուգայ ու կը խնամէ, նախ տուն տուաւ մարդոյս գիր հնարելու. այս եղաւ իմաստուն մարդկանց միջոց մը պինդ հեռաւոր տեղումները անգամ մարդոց հասկըցունելու իրարու հարազատ եղբայր ըլլալին և անոնց ճանաչունելու ինչ է մարդկային բնկերութիւնը, ինչ է մարդասիրութիւնը, և անկէ առդին այս աշխարհագրութեամբ բարոյութեանը գիւրութեանը համար ուրիշ կերպ կերպ միջոցներ հնարեցին. այն է տապալումը, օրադիր, հեռագրութիւն, տուրհանգակ, շաքենաւ և այլն: Եւ այն ամենն ալ մարդկային ազգին կենցաղավարութիւնը քաղաքացուող հնարքներ են: Իսկ մենք հոս հիմա օրագրին յատուկ եղած օգուտները միմեկի ցուցանելու կամք ունիմք մեր արդիւնք ընթերցողներուն:

Երբարեւ օրագիրը կենցաղօգուտ գիւտերուն պինդ առաջինը կընայ համարուի: Վասն զի ասով երկրագործ երկրագործի իրենց գործած երկրին վերայով կերպ կերպ հմուտութիւններ տալով, վաճառական կամ վաճառականի իրենց վաճառանոցին վիճակին որպիսութիւնը հասկըցունելով, մէկ քաղաքին բնակիչները մէկալ քաղաքի բնակիչներուն իրենց քաղաքին մէջ պատահած երեւելի բաներուն լուրերը իմաց տալով, արհեստաւոր արհեստաւորի իրենց հնարած նոր նոր գիւտերը ծանուցանելով ալ մէկ օր իրարու կ'օգնեն և ասանկով կ'ըլլայ բոլոր աշխարհք մէկ ընկերութիւն, մէկ տուն: Հասկըցունէ ի վեր գրեթէ բոլոր աշխարհքի վրայ տիրած գեղեցիկ խաղաղութիւնը ըսածին հաստատութիւն մըն է: Հատ երկրագործներ օրագիր կարդալով ուրիշ երկրագործներուն՝ անհոգութենէ կամ անվարժութենէ, կրած վնասներէն իրենք օգուտ քաղեն են: Հատ վաճառականներ օրագիր կարդալով այս ինչ տեղ ուղի տիրաւոր ըլլան գուշակելով հոս իսկ կայն ուտելիք խաւերը այն տեղի մարդոց ալ բաւարարութիւն մը ընենք ի զատ իրենց մը բաւարար ըստակ շահեր են. նոյնպէս շատ արհեստաւորներ լրագիր կարդալով, ըսենք թէ նոր մեքենայ մը պիտի հնարեն, ուրիշին արդէն չինաճը տեսնալով հոն ընդունայն կորսնցունելը ժամանակը վատուէր կեր է. մէկ խօսք. որ աստիճանէ մարդ ըլլայ նէ ըլլայ աղէկ լրագիրներ կարդալով շատ օգուտ կընայ տեսնալ: Թիւ որ այս ըսածս տեղ չունենար նէ լուսաւորեալ ազգաց մէջ հարիւրաւոր հաղաւաւոր կերպ կերպ թէ քաղաքական թէ ուսումնաւ կան թէ արհեստական լրագիրներ չէին հրատարակ վեր, որը ամիսը, որը շաբաթը, որը օրը, և որն ալ օրն երկու անգամ:

Սեր աղէն ալ ժամանակէ մը ի վեր օրագրին յարգը բաւական ճանչնալով հիմա այս ՀԱՅԱՍՏԱՆ անուն Լրագիրով վեց օրագրի չափ ունեցաւ, որոնց հինգը քաղաքական են և մէկն ալ ուսումնական: Կը յուսանք որ ազգը առաւել ճանչնալով լրագիր կարդալուն օգուտը պատճառ կ'ըլլայ գտնուած լրագիրներուն օր առօր զարգանալուն և և օր առօր գեղեցիկանալուն:

ՀԱՄԱՐԱՎԿԻՐ ԼԻՍԳԻՐ

Յով. Պ. Տէր Կրպ. Չամբար:
Միշտ. Լիւրի:
Ի Պաշտ—նոր—խան:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՅՈՂԱՅՆՈՒ ՄԻՒԿԵՆՏԻՍԵԱՆ

Գաղղիայի Լաօն քաղաքին դատաստանատունը մէկ դատ մը տեսնուելով՝ դատը ստուգելու հաւար Վիլիս քաղաքէն և շրջակայներէն մարդիկ բերեցան. որոնց պէտք եղաւ քիչ մը ատեն վկայներուն համար յատուկ եղած սենեակը կենալ: Վկայները քիչ մը շատկեկ սպասելով՝ մէկուն քունը կ'սկսէ, Պաշտին վրայ երկընցաւ քնանալ ու խուկալ սկսաւ: Սէկ ուրիշ մըն ալ ժամանակ անցընելու հաւար ուրիշ զօրանք չէր գտնու, Սիւր կը քաշէր: Լիւր քնացողին խորդալու ձայնը իրեն խորթ դալով՝ կատակով մը արթնցնելու ուզէր. Սիւրին մախովը իր բերանը լեցուց գնաց խորդացողին բերանին մէջը պարպեց: Հասարակօրէն քնացող մարդուն չունէ առնել տալը զօրաւոր ըլլալով՝ ասոր կըլլած մախը շիտակ թորը կ'երթայ կը լեցնէ. խեղճին վրայ ալ նանկ խեղդեղդուք մը կը բերէ, որ քիչ մնաց կը մեռնէր. շուտ մը բժիշկ հասցունցին, որ արուեստին սորվեցուցած բոլոր ծարարութիւնը ի գործ դնելով թէպէտ խեղդեղդուքը անցուց, բայց մարդը երեք շաբաթ հիւանդ պառկեցաւ. բանի գործի չեղաւ:

Լիւր գիւրուածոյս քննութիւնը Վիլիս քաղաքին դատարանին մէջ քննուելով և յանցանքը ստուգելով՝ դատարանները վճռեցին որ Սիւր քաղաք քնացողին բանէ գործէ երեք շաբաթ ետ մնալուն և ուրիշ ծախքներուն փոխարէն 350 ֆրանք (1487 1/2 զուգուշէ) տայ: Լիւր մէկ կատակին գինը մարդուն այսպիսի եղաւ:

Լիւրի . 6 յոնիս:

— Սիւր քաղաք Կորապետին ըստած անգղիական օրագիրը մէկ ցուցակ մը հրատարակելով կը ծանուցուէ թէ քան և հինգ տարուան մէջ տարիք տարի մը քան եկելներ է Լիւրիայի կղզւոյն այլ և այլ քաղաքներուն մէջ շնուած բամբակ կտաւ: Լիւր ցուցակի թէպէտ յիշեալ օրագիրը ամբողջ կը դնէ, բայց մենք օրինակի համար միայն մէկ քանին դնեմք: 1820 ին ելած բամբակ կտաւն էր 250,956,541 եարտա. 1821 ին, 266,495,901 եարտա. տարբերութիւնը կ'ըլլայ 15,539,360 եարտա. ըսել է որ երկրորդ տարուան ելած կտաւը առաջին տարուանէն սպաքան աւելի է եղեր: Բայց ետքը աւելի շատնալու աս համեմատութիւնով կը հասկըցուի: 1844 ին ելած կտաւն է 1,046,670,823 եարտա: 1845 ին, 1,091,686,069 եարտա. տարբերութիւնը կ'ըլլայ 45,015,246 եարտա: Երկու երեք բան կը հասկըցուի. մէկ մը որ Լիւրիայի մէջ բամբակ կտաւ հանելու միջոցները քիչ ատենի մէջ որքան գիւրացեր են, թէ գործարան շատցնելով, և թէ գործիչները և մեքենայները կատարելաբար զործելով: Երկրորդ, թէ որքան բամբակ կտաւ կը քրշուի երկր աշխարհքի մէջ, որովհետեւ այս տեսակ կտաւ հանող երկիր միայն Լիւրիայն չէ. Լիւրիայի ամէն երկրէն ալ կ'երկն: Երկրորդ, թէ բամբակի մշակութիւնը որքան շահաւոր է. որովհետեւ Լիւրիայի մէջ բամբակ քիչ կ'երկն. այսքան գործարաններուն բամբակ հասցնող գրեթէ միայն փոքր Լիւր և Պարսկաստան է. քանզի Լիւրիայի կղզւոյն ելած բամբակը հիւսիսային և հարաւային Լիւրիայի բաղնաթիւ գործարաններուն կ'երթայ. և Լիւրիայի բամբակը Լիւրիայի դատնած գործարաններուն մէջ կը քրշուի:

— Վաճառայի բարեբեր տեղերուն մէկը Սիւրն, շատ վնաս տեսաւ Սիւր 17 եկած կարկուտէն: Տանն րոպէ առաջ կանանցներով զարդարուն տեսնուած այգիները՝ երկար ձմեռէն նոր աղատուած գետին դարձեր էին, կարկուտը մէկ տեղէն թողել էր և մէկ ծաղիկ: Յորթն ու հաճարն (չափաւոր) ալ շատ վնաս քաշեցին. և այս գաւառում որ ուրիշ տարիներ ծախու հնուեղեններ և գինի կը հանէր ուրիշ երկիրներ, այս տարի ինքը ուրիշներու կարօտ պիտի ըլլայ:

Սիւրն աղէկութեն հինգ օր ետքը Սիւր 22, սոսկալի կարկուտ մը, որ գետինները մէկ ոտ նաչալ թանձրութեամբ ծածկեց, և խոշորութիւնն ալ սովորականէն շատ եկել էր, Լիւրիայ քաղաքին բոլորովը եղած գետիններուն շատ վնաս տուաւ: Յորթն և խաղող չի մնաց. ծառերուն ճիւղերը բոլորը կորսնցան վար թափեցան. և բնակիչներուն սիրտը տրտմութեամբ լեցուեցաւ:

Տէպա . 26 յոնիս:

— 1845 Սեպտեմ. 2 էն սկսելով Լիւրիայի կղզիին Հէրա ըստած հրաբուխը լեռը շարունակ կը վառէր, կրակ կը ցածկեցնէր. Լիւրի 5 ին մարեցաւ, եօթն ամիսէն աւելի վառեցին ետքը:

Լիւր կղզիին ծովեղբերը ձուկ որսալու համար սլաւորող ձկնորսները այնքան շատ ձուկ բերնեցին, որ աղելու համար չի կրնալով աղ օգտեցնել, կը գնէին կուսակալը երկու հատ մեծ եռակայմ (իւշ տիրէկի) նաւ իրենց ինկիլթէռաւ. որ աղ բերեն:

Տէպա . 27 յոնիս: